МІНІСТЕРСТВО МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

Н А К А З

від _____ 20__р. Київ № _____

Про затвердження Методичних рекомендацій для місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування щодо розвитку адаптивного спорту на регіональному та місцевому рівнях

Відповідно до пункту 7 Положення про Міністерство молоді та спорту України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 липня 2014 року № 220 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2026 року № 1298),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Методичні рекомендації для місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування щодо розвитку адаптивного спорту на регіональному та місцевому рівнях, що додаються.

2. Управлінню стратегічного планування та комунікацій забезпечити оприлюднення цього наказу на офіційному вебсайті Міністерства молоді та спорту України.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра молоді та спорту України відповідно до розподілу обов’язків.

В. о. Міністра Сергій ТИМОФЄЄВ

СЕД Megapolis.DocNet
Міністерство молоді та спорту України
№6811 від 03.11.2026
КЕП: Тимофєєв С. О. 03.11.2026 20:41
514B5C86A1E5DA1104000000B4914C01F31E6205

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства молоді та спорту України
_____ № _____

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування щодо розвитку адаптивного спорту на регіональному та місцевому рівнях

І. Загальні положення

1. Ці Методичні рекомендації розроблено з метою надання організаційно-методичної допомоги місцевим державним (військовим) адміністраціям, органам місцевого самоврядування та їх виконавчим органам (далі – місцеві органи влади) в організації та забезпеченні розвитку адаптивного спорту на регіональному та місцевому рівнях.

2. Методичні рекомендації спрямовані на формування системного підходу до розвитку адаптивного спорту, розширення можливостей для залучення осіб з інвалідністю та/або осіб з обмеженням повсякденного функціонування, у тому числі ветеранів війни, які належать до зазначених категорій, до систематичних занять фізичною культурою із застосуванням елементів різних видів спорту, забезпечення доступності спортивної інфраструктури та створення умов для їхньої участі у фізкультурно-оздоровчій та/або спортивній діяльності.

3. Основними завданнями Методичних рекомендацій є:

визначення рекомендованих підходів до планування та реалізації заходів з розвитку адаптивного спорту з урахуванням індивідуальних потреб цільових груп та особливостей відповідних територій;

надання практичних рекомендацій щодо організації заходів та занять з адаптивного спорту, створення та розвитку відповідних осередків, клубів і груп;

сприяння забезпеченню доступності спортивних споруд, обладнання, інвентарю та інформації про можливості занять адаптивним спортом;

визначення підходів до кадрового, фінансового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення розвитку адаптивного спорту;

СЕД Megapolis.DocNet
Міністерство молоді та спорту України
№6811 від 03.11.2026
КЕП: Тимофєєв С. О. 03.11.2026 20:41
514B5C86A1E5DA1104000000B4914C01F31E6205

сприяння налагодженню взаємодії між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, закладами фізичної культури і спорту, громадськими об’єднаннями та іншими заінтересованими сторонами;

визначення рекомендованих підходів до моніторингу та оцінювання результативності заходів з розвитку адаптивного спорту.

4. Методичні рекомендації призначені для використання в діяльності місцевих органів влади під час планування, організації та реалізації заходів з розвитку адаптивного спорту.

5. Методичні рекомендації також можуть використовуватися суб’єктами сфери фізичної культури і спорту, зокрема центрами фізичного здоров’я населення, спортивними клубами, фізкультурно-оздоровчими закладами, громадськими об’єднаннями фізкультурно-спортивної спрямованості, а також організаціями осіб з інвалідністю, іншими юридичними особами, незалежно від організаційно-правової форми, діяльність яких пов’язана із залученням цільових груп до заходів та занять з адаптивного спорту.

6. Положення Методичних рекомендацій мають рекомендаційний характер і застосовуються з урахуванням повноважень місцевих органів влади, індивідуальних потреб цільових груп, соціально-економічних та інфраструктурних особливостей регіонів і територіальних громад, а також наявних ресурсів.

7. Під час організації діяльності з розвитку адаптивного спорту рекомендується керуватися Конституцією України, Законами України «Про фізичну культуру і спорт», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації», «Про запобігання та протидію дискримінації в Україні», Конвенцією ООН про права осіб з інвалідністю та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють питання розвитку фізичної культури і спорту, забезпечення безбар’єрності, доступності спортивної інфраструктури тощо.

8. Під час застосування Методичних рекомендацій необхідно враховувати положення нормативно-правових актів, що визначають повноваження місцевих органів влади, вимоги до організації спортивної діяльності, доступності будівель і споруд, безпеки учасників та використання бюджетних коштів.

9. У цих Методичних рекомендаціях терміни вживаються в такому значенні:

захід або заняття з адаптивного спорту – організована форма фізкультурно-оздоровчої та/або спортивної діяльності, спрямована на залучення осіб з

інвалідністю та/або осіб з обмеженням повсякденного функціонування, у тому числі ветеранів війни, які належать до зазначених категорій, до рухової активності із застосуванням елементів різних видів спорту з метою сприяння їхній соціальній адаптації, фізичній і психологічній реабілітації та яка не передбачає порівняння досягнень учасників і визначення переможців;

учасник заходів та занять з адаптивного спорту – людина, яка добровільно бере участь у заходах та/або заняттях з адаптивного спорту з урахуванням своїх інтересів, індивідуальних потреб і функціональних можливостей;

безбар'єрність в адаптивному спорті – забезпечення умов, за яких людина може отримати інформацію про можливості занять адаптивним спортом, дістатися до місця проведення заходів та/або занять, користуватися відповідною інфраструктурою та брати участь у фізкультурно-оздоровчій та/або спортивній діяльності без необґрунтованих фізичних, інформаційних, організаційних та інших перешкод;

індивідуальні потреби учасника – потреби, пов'язані з особливостями функціонування людини, її можливостями, інтересами, досвідом занять спортом та необхідними умовами для безпечної участі у фізкультурно-оздоровчій та/або спортивній діяльності.

10. Інші терміни та поняття, які використовуються у цих Методичних рекомендаціях, вживаються у значеннях, визначених законодавством України.

11. Розвиток адаптивного спорту ґрунтується на таких принципах:

доступності та інклюзивності – створення умов для доступу до заходів та занять з адаптивного спорту, спортивної інфраструктури, обладнання та інформації з урахуванням індивідуальних потреб цільових груп;

рівності можливостей участі – забезпечення можливості долучатися до заходів та занять з адаптивного спорту без дискримінації та необґрунтованих обмежень;

добровільності – участь у заходах та заняттях з адаптивного спорту здійснюється за власним бажанням людини з урахуванням встановлених вимог безпеки;

безпеки – організація заходів та занять з адаптивного спорту з урахуванням характеру та рівня фізичного навантаження, умов проведення, можливостей учасників, належного стану спортивного обладнання та компетентності залучених фахівців;

урахування індивідуальних потреб і функціональних можливостей людини – добір видів рухової та спортивної активності, форм організації занять і рівня навантаження, виходячи з індивідуальних потреб, можливостей та інтересів учасника;

міжвідомчої взаємодії – узгодження діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, суб'єктів сфери фізичної культури і спорту та інших заінтересованих сторін у межах їхніх повноважень;

недискримінації та поваги до гідності людини – забезпечення шанобливого ставлення до кожного учасника, недопущення стигматизації, упередженого ставлення та обмеження прав за ознакою інвалідності чи інших особливостей функціонування;

орієнтованості на індивідуальні потреби людини – організація заходів та занять з адаптивного спорту з урахуванням побажань учасників, доступності відповідних послуг, можливості вибору виду спортивної активності та отримання зворотного зв'язку;

територіальної доступності – сприяння створенню можливостей для занять адаптивним спортом за місцем проживання людини, зокрема в територіальних громадах, враховуючи їхні особливості та ресурсні можливості;

сталості розвитку – планування заходів з урахуванням довгострокових індивідуальних потреб цільових груп, кадрових і фінансових ресурсів, доступності інфраструктури та можливості забезпечення регулярності занять.

ІІ. Система управління та організація розвитку адаптивного спорту

12. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері фізичної культури і спорту, відповідно до законодавства координує заходи з розвитку адаптивного спорту, сприяє реалізації державної політики за цим напрямом, узагальнює практику застосування законодавства та вживає заходів щодо вдосконалення організаційних механізмів розвитку адаптивного спорту.

13. Місцеві державні (військові) адміністрації в межах визначених законодавством повноважень забезпечують реалізацію державної політики у сфері фізичної культури і спорту на відповідній території та сприяють створенню умов для занять адаптивним спортом.

14. З метою розвитку адаптивного спорту місцевим державним (військовим) адміністраціям рекомендується:

визначати пріоритетні напрями розвитку адаптивного спорту в регіоні з урахуванням індивідуальних потреб цільових груп, наявної спортивної інфраструктури, кадрового забезпечення та ресурсних можливостей;

забезпечувати координацію діяльності відповідних структурних підрозділів з питань фізичної культури і спорту та сприяти взаємодії з іншими структурними підрозділами й органами, залученими до реалізації заходів;

сприяти включенню заходів з розвитку адаптивного спорту до регіональних програм, планів заходів та інших документів планування відповідно до визначених повноважень;

сприяти розвитку мережі осередків адаптивного спорту, зокрема шляхом використання наявної державної та комунальної спортивної інфраструктури;

сприяти залученню закладів фізичної культури і спорту, спортивних клубів, громадських об’єднань та інших заінтересованих сторін до організації заходів та занять з адаптивного спорту;

сприяти підготовці та залученню фахівців з адаптивного спорту, а також підвищенню компетентностей працівників, які організовують відповідні заходи та заняття;

сприяти поширенню інформації про можливості занять адаптивним спортом у територіальних громадах;

здійснювати узагальнення інформації про стан розвитку адаптивного спорту на відповідній території та використовувати її для визначення подальших пріоритетів.

15. Під час планування та реалізації заходів з розвитку адаптивного спорту рекомендується забезпечувати взаємодію з органами місцевого самоврядування, враховувати потреби територіальних громад та сприяти поширенню успішних практик організації занять.

16. Органи місцевого самоврядування відіграють ключову роль у створенні безпосередніх умов для занять адаптивним спортом за місцем проживання та відпочинку громадян.

17. Органам місцевого самоврядування та їх виконавчим органам рекомендується:

визначати індивідуальні потреби цільових груп територіальної громади в заняттях адаптивним спортом та оцінювати наявні можливості для організації таких заходів та занять;

визначати відповідальний структурний підрозділ або посадову особу з питань координації заходів з розвитку адаптивного спорту;

передбачати відповідні заходи в місцевих програмах розвитку фізичної культури і спорту та інших стратегічних документах;

забезпечувати в межах своїх повноважень належні організаційні, фінансові та матеріально-технічні умови для проведення заходів та занять з адаптивного спорту;

розглядати можливість використання закладів фізичної культури і спорту та інших об’єктів комунальної власності для організації відповідної діяльності;

сприяти створенню та розвитку осередків, клубів і груп з адаптивного спорту, зокрема на засадах співпраці з громадськими об’єднаннями та іншими суб’єктами сфери фізичної культури і спорту;

сприяти забезпеченню доступності спортивної інфраструктури, необхідного спортивного обладнання та інвентарю;

сприяти залученню фахівців з адаптивного спорту та інших працівників сфери фізичної культури і спорту до провадження відповідної діяльності, а також організації заходів з підвищення рівня їхньої професійної компетентності;

забезпечувати інформування цільових груп про можливості, місця та умови занять адаптивним спортом;

залучати жителів громади, зокрема осіб з інвалідністю та осіб з обмеженням повсякденного функціонування, у тому числі ветеранів війни, які належать до зазначених категорій, до визначення потреб і оцінювання якості організації відповідної діяльності;

здійснювати моніторинг результатів реалізації заходів з розвитку адаптивного спорту та використовувати його результати для вдосконалення відповідної діяльності.

18. Територіальним громадам із обмеженими кадровими, фінансовими або інфраструктурними ресурсами рекомендується розглядати можливість міжмуніципального співробітництва, спільного використання спортивних

об’єктів та залучення партнерських організацій у порядку, визначеному законодавством.

19. Розвиток адаптивного спорту забезпечується за участю суб’єктів сфери фізичної культури і спорту, зокрема центрів фізичного здоров’я населення, спортивних клубів, фізкультурно-оздоровчих закладів, громадських об’єднань фізкультурно-спортивної спрямованості, відповідно до їхніх завдань, статутних документів, функцій та повноважень.

20. Громадські об’єднання фізкультурно-спортивної спрямованості, зокрема спортивні федерації, сприяють розвитку адаптивного спорту, беруть участь у проведенні відповідних спортивних заходів, поширенні практичного досвіду, підготовці фахівців та реалізації програм і проєктів відповідно до законодавства.

21. Інші установи, підприємства, організації та фізичні особи можуть долучатися до розвитку адаптивного спорту шляхом надання організаційної, інформаційної, матеріально-технічної та іншої підтримки, не забороненої законодавством.

22. Ефективний розвиток адаптивного спорту потребує узгодженої міжвідомчої взаємодії органів державної влади, органів місцевого самоврядування, закладів та організацій відповідних сфер діяльності з урахуванням їхніх повноважень і функцій, яку рекомендується організовувати за такими основними напрямами:

у сфері фізичної культури і спорту – визначення індивідуальних потреб цільових груп, розвиток спортивної інфраструктури, залучення фахівців з адаптивного спорту, організація і проведення заходів та занять з адаптивного спорту;

у сфері охорони здоров’я – взаємодія з надавачами медичних послуг з питань, пов’язаних із безпечним залученням осіб з інвалідністю та осіб з обмеженням повсякденного функціонування, у тому числі ветеранів війни, які належать до зазначених категорій, до фізичної активності, з урахуванням їхніх індивідуальних потреб та медичних рекомендацій у випадках, коли вони необхідні;

у сфері соціального захисту населення – інформування про можливості занять адаптивним спортом, сприяння залученню осіб з інвалідністю та осіб з обмеженням повсякденного функціонування, усунення соціальних бар’єрів;

у сфері підтримки та реалізації інтересів ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників Революції

Гідності, членів сімей таких осіб і членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України – координація з відповідними органами та установами щодо інформування ветеранів війни про можливості занять адаптивним спортом і залучення їх до відповідних заходів з урахуванням їхніх індивідуальних потреб та інтересів.

23. Для забезпечення міжвідомчої взаємодії рекомендується:

визначати відповідальних представників органів та організацій, залучених до реалізації заходів з розвитку адаптивного спорту;

проводити спільні робочі зустрічі для узгодження потреб, пріоритетів та планів діяльності;

обмінюватися інформацією, необхідною для організації занять та оцінювання результатів, із дотриманням вимог законодавства щодо захисту персональних даних;

узгоджувати інформаційні заходи та механізми перенаправлення заінтересованих осіб до відповідних закладів і організацій;

сприяти спільному використанню наявних ресурсів та інфраструктури в межах законодавства;

визначати порядок взаємодії у випадках, коли для участі людини в заняттях необхідно врахувати додаткові потреби щодо доступності, супроводу або безпеки.

24. Міжвідомча взаємодія щодо адаптивного спорту не передбачає підміни повноважень відповідних органів та організацій і не допускає ототожнення адаптивного спорту зі спортом ветеранів війни, реабілітацією у сфері охорони здоров’я або соціальними послугами.

25. Залучення громадських організацій та інших заінтересованих сторін до планування і реалізації заходів з розвитку адаптивного спорту рекомендується здійснювати з метою отримання, аналізу та врахування їхніх пропозицій під час визначення пріоритетів, планування заходів і вдосконалення організації занять.

26. Залучення громадських об’єднань та інших партнерів до реалізації заходів з розвитку адаптивного спорту здійснюється на засадах добровільності, прозорості та взаємної відповідальності відповідно до законодавства.

27. Заходи з розвитку адаптивного спорту в регіоні або територіальній громаді рекомендується планувати та реалізовувати з урахуванням визначених

пріоритетних напрямів, зокрема розширення мережі місць для занять, забезпечення доступності спортивної інфраструктури, підготовки та залучення відповідних фахівців, забезпечення спортивним інвентарем, розвитку партнерства між органами влади, суб'єктами сфери фізичної культури і спорту та громадськими організаціями, а також інформаційного сприяння залученню цільових груп до адаптивного спорту.

Відповідні заходи рекомендується включати до регіональних і місцевих програм у сферах фізичної культури і спорту, охорони здоров'я, соціального захисту, безбар'єрності тощо.

III. Організація фізкультурно-оздоровчої та/або спортивної діяльності з адаптивного спорту

28. Створення та розвиток мережі осередків, клубів і груп з адаптивного спорту рекомендується здійснювати шляхом використання наявної спортивної інфраструктури, розширення видів рухової активності, а за потреби – створення нових осередків, клубів і груп.

29. Під час формування мережі осередків адаптивного спорту слід враховувати територіальну доступність місць занять, транспортне сполучення, можливість користування спортивними об'єктами людьми з різними функціональними можливостями, а також перспективи залучення додаткових ресурсів і партнерів.

30. Організацію заходів та занять з адаптивного спорту на базі закладів фізичної культури і спорту та інших доступних об'єктів рекомендується здійснювати з урахуванням призначення відповідних об'єктів, їхньої доступності, технічного стану та можливостей для безпечного проведення фізкультурно-оздоровчої та/або спортивної діяльності.

31. Залучення цільових груп до систематичних занять адаптивним спортом рекомендується здійснювати шляхом поширення доступної інформації про можливості занять, місця їх проведення, розклад, умови участі та контактні дані організаторів.

Залучення учасників до адаптивного спорту має ґрунтуватися на добровільності участі, рівності можливостей та недопущенні дискримінації.

32. Заходи та заняття з адаптивного спорту можуть проводитися самостійно, у межах регіональних і місцевих програм, а також у рамках спільних ініціатив місцевих органів влади, громадських об'єднань та інших суб'єктів господарювання.

33. Для забезпечення наступності між початковим залученням до адаптивного спорту, регулярною руховою активністю та подальшим переходом

до систематичної спортивної підготовки, зокрема з перспективою подальшого залучення до спорту вищих досягнень, рекомендується сприяти створенню умов для поступового залучення учасників до фізкультурно-оздоровчої та/або спортивної діяльності відповідно до їхніх інтересів, індивідуальних потреб і функціональних можливостей з урахуванням таких етапів:

етап початкового залучення до адаптивного спорту – ознайомлення з доступними формами рухової активності та участь у пробних заняттях;

етап регулярних занять адаптивним спортом – сприяння систематичній участі у заняттях з адаптивного спорту, організованих відповідними осередками, спортивними клубами або групами, а також залучення до фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів;

етап спортивної підготовки – сприяння, за бажанням учасника та за наявності відповідних функціональних можливостей, переходу від регулярних занять адаптивним спортом до систематичної спортивної підготовки, зокрема з перспективою подальшого залучення до спорту вищих досягнень, та участі у спортивних змаганнях у взаємодії з відповідними спортивними федераціями або спортивними федераціями осіб з інвалідністю.

34. Спортивним федераціям у процесі адаптації відповідних видів спорту до індивідуальних потреб цільових груп рекомендується сприяти створенню належних умов для залучення осіб з інвалідністю та/або осіб з обмеженням повсякденного функціонування, у тому числі ветеранів війни, які належать до зазначених категорій, до адаптивного спорту з метою сприяння відновленню для досягнення і підтримання соціальної та матеріальної незалежності, соціально-трудової адаптації та інтеграції в суспільство, сприяння фізичній, психологічній реабілітації, забезпечення можливості ведення самостійного способу життя та залученості до місцевої спільноти.

З цією метою спортивним федераціям рекомендується передбачати в правилах спортивних змагань з відповідних видів спорту особливості їх проведення з урахуванням індивідуальних потреб зазначених цільових груп, у тому числі щодо умов допуску учасників до спортивних заходів. Допуск до таких заходів рекомендується здійснювати незалежно від наявності в учасників спортивних розрядів та спортивних звань.

Участь у спортивних заходах з адаптивного спорту не є підставою для присвоєння спортивних розрядів та спортивних звань.

У разі переходу учасника, за його бажанням, до систематичної спортивної підготовки, зокрема з перспективою подальшого залучення до спорту вищих досягнень, його подальша участь у спортивних змаганнях та спортивній діяльності здійснюється на загальних підставах відповідно до вимог законодавства та з урахуванням Єдиної спортивної класифікації України.

35. Організацію взаємодії з надавачами реабілітаційних послуг у межах їхніх повноважень рекомендується здійснювати з метою узгодження можливостей участі людей, які отримують або отримували реабілітаційну допомогу, у заняттях адаптивним спортом.

Така взаємодія може передбачати інформування про доступні спортивні осередки, клуби та групи, обмін інформацією в установленому законодавством порядку, консультації щодо умов участі та, за згодою людини, сприяння її залученню до відповідних занять. Під час організації взаємодії необхідно розмежовувати завдання реабілітації та адаптивного спорту, дотримуватися вимог законодавства щодо захисту персональних даних і не допускати підміни реабілітаційних послуг спортивними заняттями або навпаки. Участь у заняттях адаптивним спортом має бути добровільною та організовуватися з урахуванням індивідуальних потреб і функціональних можливостей людини.

IV. Забезпечення доступності спортивної інфраструктури

36. Місцевим органам влади рекомендується проводити оцінювання фізичної доступності спортивних споруд, місць проведення фізкультурно-оздоровчих заходів та занять з адаптивного спорту з урахуванням індивідуальних потреб цільових груп, зокрема можливості самостійного та безпечного пересування, користування приміщеннями, обладнанням і санітарно-гігієнічними приміщеннями.

37. Під час організації занять рекомендується забезпечувати доступність маршрутів від входів на територію спортивних об'єктів до місць проведення занять, а також доступність вхідних груп, коридорів, роздягалень та інших приміщень, якими користуються учасники.

38. З метою забезпечення можливості участі осіб з інвалідністю та інших осіб, які потребують адаптації умов занять, рекомендується передбачати пристосування спортивних споруд і місць проведення занять відповідно до індивідуальних потреб цільових груп. Такі заходи можуть включати встановлення пандусів, поручнів, підйомників, усунення фізичних перешкод та інші рішення, спрямовані на забезпечення безпечного і зручного користування інфраструктурою.

39. Для розширення можливостей залучення цільових груп до адаптивного спорту рекомендується використовувати наявну державну та комунальну спортивну інфраструктуру, зокрема спортивні споруди, заклади фізичної культури і спорту та інші об'єкти, які можуть бути пристосовані для проведення відповідних занять. Доцільно сприяти спільному використанню таких об'єктів різними суб'єктами сфери фізичної культури і спорту на підставі відповідних домовленостей та з дотриманням вимог законодавства.

40. Для планування заходів з розвитку адаптивного спорту та забезпечення доступності спортивної інфраструктури місцевим органам влади рекомендується використовувати дані Електронного реєстру спортивних споруд (далі – Реєстр), порядок ведення якого затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2024 року № 176 «Деякі питання створення та функціонування Електронного реєстру спортивних споруд», зокрема інформацію про розташування спортивних споруд, їх стан, базові та додаткові характеристики, а також про інклюзивність, безбар'єрність і доступність для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

З цією метою місцевим органам влади рекомендується:

сприяти внесенню до Реєстру спортивних споруд, що роміщені на відповідній території, а також своєчасній актуалізації відомостей про них власниками або правокористувачами;

сприяти заповненню та оновленню власниками або правокористувачами відомостей розділу «Безбар'єрність» у картках спортивних споруд, уже внесених до Реєстру, зокрема після пристосування спортивної споруди для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;

забезпечувати своєчасну верифікацію заявок відповідно до своїх повноважень;

використовувати відомості Реєстру під час оцінювання доступності спортивних споруд, визначення місць для організації заходів та занять з адаптивного спорту, планування заходів з пристосування споруд і формування регіональних та місцевих програм;

інформувати цільові групи про можливість пошуку доступних спортивних споруд і послуг на публічному порталі Реєстру, зокрема в розділі «Безбар'єрність» картки спортивної споруди.

V. Кадрове забезпечення розвитку адаптивного спорту та підвищення професійних компетентностей

41. Місцевим органам влади рекомендується визначати потребу у фахівцях з адаптивного спорту з урахуванням чисельності потенційних учасників, їхніх потреб, кількості та територіального розташування місць проведення занять, видів спорту, а також наявних кадрових ресурсів.

42. З метою забезпечення організації та проведення заходів та занять з адаптивного спорту рекомендується сприяти залученню та працевлаштуванню фахівців з адаптивного спорту, а також інших працівників сфери фізичної

культури і спорту, професійна діяльність яких пов’язана із залученням цільових груп до адаптивного спорту та які мають професійну кваліфікацію «Фахівець з адаптивного спорту».

43. Рекомендується створювати умови для професійного розвитку та підвищення кваліфікації фахівців з адаптивного спорту, а також інших працівників сфери фізичної культури і спорту, які мають професійну кваліфікацію «Фахівець з адаптивного спорту» та залучені до організації та проведення заходів та занять з адаптивного спорту, зокрема шляхом участі в навчальних програмах, семінарах, тренінгах, практичних заняттях та обміні професійним досвідом.

44. Під час підготовки та підвищення кваліфікації залучених працівників рекомендується приділяти увагу формуванню компетентностей щодо:

особливостей організації фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності для осіб з інвалідністю та осіб з обмеженням повсякденного функціонування, у тому числі ветеранів війни, які належать до зазначених категорій;

безпечного проведення занять з урахуванням індивідуальних потреб і функціональних можливостей учасників;

інклюзивної комунікації, дотримання принципів поваги до гідності, недискримінації та рівного ставлення;

використання адаптованого спортивного інвентарю та обладнання;

взаємодії з учасниками, їхніми родинами, громадськими об'єднаннями та іншими залученими суб'єктами.

45. З метою посилення залученості учасників до адаптивного спорту та підтримки їхньої мотивації рекомендується розвивати практику надання інформаційної, консультаційної та соціально-психологічної підтримки за методикою «рівний – рівному». До такої діяльності можуть залучатися особи з інвалідністю, особи з обмеженням повсякденного функціонування та ветерани війни, які мають власний досвід участі в адаптивному спорті, пройшли відповідну підготовку та виявили бажання надавати підтримку іншим учасникам.

46. Надання підтримки за методикою «рівний – рівному» може передбачати обмін особистим досвідом, інформування про можливості занять адаптивним спортом, сприяння початковому залученню до занять, підтримку мотивації до регулярної рухової активності та допомогу в адаптації до участі у спортивній спільноті. Така діяльність здійснюється в межах підготовки та

визначених функцій залучених осіб і не замінює професійної діяльності фахівців з адаптивного спорту, медичних, реабілітаційних та інших профільних працівників.

VI. Інформаційне забезпечення та залучення цільових груп до адаптивного спорту

47. Місцевим органам влади рекомендується забезпечувати систематичне інформування населення та оновлення інформаційних ресурсів про можливості занять адаптивним спортом, зокрема про наявні місця проведення занять, види рухової активності та спорту, умови участі, порядок долучення до занять і контактні дані відповідальних осіб.

48. Для поширення інформації рекомендується використовувати офіційні вебсайти та сторінки місцевих органів влади, соціальні мережі, місцеві медіа, цифрові платформи та партнерські комунікації з громадськими організаціями й іншими заінтересованими сторонами. Інформаційні матеріали рекомендується готувати у доступних форматах з урахуванням індивідуальних потреб цільових груп та інших осіб, які потребують адаптації способів отримання інформації.

49. Рекомендується налагоджувати взаємодію з громадськими об'єднаннями, організаціями осіб з інвалідністю, ветеранськими організаціями, закладами охорони здоров'я, соціального захисту та іншими установами й організаціями з метою поширення інформації про можливості занять адаптивним спортом і залучення потенційних учасників.

50. Рекомендується популяризувати позитивні приклади участі цільових груп в адаптивному спорті, висвітлювати досвід спортивних клубів, організацій та територіальних громад, які забезпечують доступність занять, а також поширювати інформацію про досягнуті результати. Таку діяльність доцільно здійснювати з дотриманням принципів поваги до гідності людини, недискримінації, недопущення стигматизації та за згодою осіб, інформація про яких поширюється.

51. Під час проведення інформаційних кампаній та заходів з популяризації адаптивного спорту рекомендується використовувати людиноцентричний підхід, акцентувати увагу на доступності рухової активності, можливостях участі кожної людини відповідно до її інтересів, індивідуальних потреб і функціональних можливостей, а також на ролі адаптивного спорту у сприянні соціальній інклюзії та залученню до життя місцевої спільноти.

VII. Моніторинг, оцінювання та звітність

52. Місцевим органам виконавчої влади рекомендується організовувати моніторинг розвитку адаптивного спорту на відповідній території з метою відстеження стану його розвитку, оцінювання доступності фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності для цільових груп, визначення проблемних питань і потреб у додаткових ресурсах.

53. Збір та узагальнення інформації про розвиток адаптивного спорту рекомендується здійснювати на місцевому рівні суб'єктами, залученими до організації та проведення відповідних заходів та занять, з подальшим її узагальненням місцевими органами влади.

На регіональному рівні рекомендується забезпечувати аналіз відповідної інформації, визначення загальних тенденцій, проблемних питань та потреб у розвитку адаптивного спорту.

54. Для оцінювання якості організації заходів та занять з адаптивного спорту рекомендується періодично проводити опитування учасників, консультації з представниками цільових груп, громадськими об'єднаннями та організаціями осіб з інвалідністю.

55. Результати моніторингу та оцінювання рекомендується використовувати для перегляду пріоритетних напрямів розвитку адаптивного спорту, удосконалення регіональних і місцевих програм, коригування планів заходів, визначення потреб у кадровому, фінансовому та матеріально-технічному забезпеченні, а також розширення мережі місць проведення занять.

Директор департаменту
масового спорту та здоров’я нації Лідія ЮЗВОВ